

O contribuție decisivă la renașterea neopatristică a teologiei grecești din secolul al XX-lea a avut teologul grec, cu studii în Statele Unite ale Americii, Ioannis Romanides, cel mai înzestrat elev al părintelui George Florovsky, care a receptat în mod exemplar mesajul acestuia de reîntoarcere a teologiei academice și a spiritualității creștine la izvoarele lor patristice. Începând cu excepționala, dar și mult controversata sa teză de doctorat, *Τό Προπατορικόν Ἀμάρτημα* (*Păcatul strămoșesc*, susținută la Atena în anul 1957) – în care a abandonat viziunea scolastică juridică cu privire la păcatul strămoșesc și a evidențiat dimensiunea ontologică a păcatului – opera părintelui Ioannis Romanides a avut un rol crucial în reorientarea spre experiență și rearticularea dogmatică și mistică a reflecției teologice grecești din a doua jumătate a secolului al XX-lea, pornind de la recuperarea în câmpul teologiei academice a viziunii marilor teologi și mistici filocalici ai Bisericii, în mod special a extraordinarei sinteze dogmatico-isihaste a Sfântului Grigorie Palama. Aflându-se în primul val al reînnoirii în duh patristic, filocalic și isihast a teologiei ortodoxe din secolul al XX-lea, Ioannis Romanides a întâmpinat o puternică rezistență din partea mediilor academice și pietiste. În același timp, prin teologia sa deopotrivă tradițională și înnoitoare, dogmatică și empirică, mărturisitoare și terapeutică, a exercitat o influență majoră asupra multor teologi din generația sa și din cele următoare, până în zilele noastre. Unii teologi au considerat că personalitatea și opera sa sunt atât de însemnate și valoroase, încât se poate vorbi de „o epocă înainte de el și una după el” în teologia grecească a secolului al XX-lea.

Pr. Grigore Dinu Moș

